

Crna Gora

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta

Adresa: Vaka urovi a b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.mps.gov.me

INFORMACIJA

**O ZAKLJUČKU IZVANJNE MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU
IZMEĐU MINISTARSTVA PROSVJETE, NAUKE, KULTURE I SPORTA
CRNE GORE
I MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA I TRGOVINE MAĐARSKE
O SARADNJI U OKVIRU PROGRAMA STIPENDIUM HUNGARICUM
ZA PERIOD 2021-2023**

Podgorica, 2. februar 2021. godine

Bilateralni odnosi između Crne Gore i Maarske predstavljaju pozitivan primjer prijateljske saradnje, osnažene uspostavljanjem unaprijeenog partnerstva dviju zemalja, prvenstveno kroz podršku EU i NATO integracijama, kao i u oblasti bilateralne saradnje, naročito privredne i saradnje u oblasti obrazovanja.

Potpisivanje Memoranduma o razumijevanju između Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta Crne Gore i Ministarstva vanjskih poslova i trgovine Maarske o saradnji u okviru programa Stipendium Hungaricum za period 2021-2023 će poboljšati postojeće veze između dvije zemlje i doprinijeti unaprijeenju međusobne saradnje u oblasti obrazovanja.

Pravni okvir za potpisivanje Memoranduma je definisan 27. januara 2017. godine, kada je potpisan Sporazum o saradnji u oblasti obrazovanja, kulture, sporta i mladih između Vlade Crne Gore i Vlade Maarske. Sporazum podrazumijeva razmjenu predstavnika institucija visokog obrazovanja, akademija, istraživača, mladih i studenata u okviru programa stipendiranja. Sporazumom je predviđena razmjena programa (sa posebnim naglaskom na razmjenu informacija o mladima i savjetovanje, učešće i mobilnost mladih, neformalno obrazovanje i saradnju između omladinskih organizacija); stručnu razmjenu u oblasti omladinske infrastrukture (omladinski centri, omladinski klubovi, info centri); i razmjenu strateških dokumenata (nacionalne i lokalne omladinske politike), razmjenu zakona i podzakonskih akata koji se odnose na mlade).

Memorandum je takođe u skladu sa Zajedničkom deklaracijom o uspostavljanju unaprijeenog prijateljstva između vlada Crne Gore i Maarske, koja je potpisana 15. juna 2012. godine, te će doprinijeti međusobnom razumijevanju, povjerenju i prijateljstvu između naroda dviju zemalja prevažodno kroz saradnju u oblasti obrazovanja.

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta smatra ovaj Memorandum izuzetno važnim za unaprijeenje saradnje u oblasti obrazovanja, prevažodno za promovisanje mobilnosti u oblasti visokog obrazovanja jer je ona prepoznata kao prioritet u strateškim dokumentima, kako na nacionalnom tako i na nivou Evropske unije. Mobilnost će se prevažodno realizovati na način što će maarska strana na godišnjem nivou crnogorskim studentima dodijeliti 30 stipendija.

Cilj ovog Memoranduma je da dugoročno olakša proširenje saradnje između učenika, doprinoseći na taj način, u interesu razvoja društva zasnovanog na znanju, uzajamno korisnoj saradnji u oblasti visokog obrazovanja.

Radi podsticanja daljeg razvoja bilateralnih odnosa, dvije strane će ohrabrivati diplomirane stipendiste da učestvuju u različitim alumni programima i da, po povratku u svoju zemlju, održavaju kontakte sa svojim sunarodnicima koji su takođe diplomirali u Maarskoj, kao i sa maarskom visokoškolskom institucijom koju su pohađali. U tom cilju, maarska strana će organizovati redovne alumni sastanke u Maarskoj na kojima će moći da učestvuju svi crnogorski građani koji su učestvovali u programu stipendiranja i registrovani su u bazi podataka koju vodi maarska strana.

Memorandum je usaglašen diplomatskim putem i u direktnoj komunikaciji između predstavnika Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta Crne Gore i predstavnika Ambasade Maarske u Crnoj Gori. Za izvršavanje Memoranduma nije potrebno obezbijediti dodatna finansijska sredstva u Budžetu Crne Gore. Nadalje, ne postoji druga opcija razrješavanja ovog pitanja, osim donošenja Memoranduma jer se na ovaj način jasnije i detaljnije definiše saradnja u oblasti obrazovanja.

**MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU
IZME U
MINISTARSTVA PROSVJETE, NAUKE, KULTURE I SPORTA CRNE GORE
I
MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA I TRGOVINE MA ARSKE
O
SARADNJI U OKVIRU PROGRAMA STIPENDIUM HUNGARICUM
ZA PERIOD 2021-2023**

Vo eni željom da oja aju prijateljske odnose dvije zemlje i promovišu saradnju u oblasti visokog obrazovanja, a u skladu sa Sporazumom izme u Vlade Crne Gore i Vlade Ma arske o saradnji u oblastima obrazovanja, kulture, sporta i mladih potpisanog u Budimpešti 27. januara 2017. godine, Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Crne Gore i Ministarstvo vanjskih poslova i trgovine Ma arske (u daljem tekstu zajedno „U esnici“ ili pojedina no „U esnik“) su se složili da sprovedu sljede i Memorandum o razumijevanju (u daljem tekstu „MoR“) za period 2021-2023,

I. Ciljevi MoR-a

1. Cilj ovog MoR-a je da dugoro no olakša proširenje saradnje izme u U esnika, doprinose i na taj na in, u interesu razvoja društva zasnovanog na znanju, uzajamno korisnoj saradnji u oblasti visokog obrazovanja.

II. Stipendije “Stipendium Hungaricum” za državljane Crne Gore

1. U okviru Programa stipendiranja “Stipendium Hungaricum” (u daljem tekstu „Program stipendiranja“), ma arski U esnik nudi najviše 30 stipendija gra anima Crne Gore godišnje *za poha anje studija na ma arskom ili stranom jeziku, u skladu sa sljede im uslovima:*
 - Najviše 10 stipendija godišnje za dodiplomske studije (BA / BSc) u oblasti poljoprivrede, umjetnosti i humanisti kih nauka, inženjerstva, društvenih nauka i ekonomskih nauka, o kojima su se u esnici dogovorili u skladu sa Aneksom 2 Uredbe br. 139/2015 (VI.9.) Vlade Ma arske.
 - Najviše 5 stipendija za integralne, master studije (OTM) dogovorene izme u U esnika u skladu sa Aneksom 3 Uredbe br. 139/2015. (VI.9.) Vlade Ma arske.
 - Najviše 10 stipendija godišnje za postdiplomske studije (MA/MSc) iz oblasti poljoprivrede, umjetnosti i humanisti kih nauka (posebno za sljede e smjerove: Studije kulturnog naslje a, arheologija, arhivistika), inženjerstvo, društvene nauke i ekonomske nauke, dogovoreno od strane U esnika u skladu sa Aneksom 3 Uredbe br. 139/2015. (VI.9.) Vlade Ma arske.
 - Najviše 5 stipendija godišnje za kompletne doktorske (doktorske ili DLA) studije u bilo kojoj oblasti od interesa.

2. Stipendije se tako e mogu koristiti i za programe obuke od tri (3) do deset (10) mjeseci.

III. Obaveze ma arskog U esnika

1. U vezi stipendija ponu enih u paragrafu II ovog MoR, ma arski U esnik se obavezuje da pruži crnogorskim stipendistima sljede e:
 - Pla ene troškove školarine,
 - Smještaj u domu u kampusu visokoškolske ustanove koja prima studenta ili nadoknadu za troškove smještaja, kako je to predvi eno relevantnim zakonskim propisima na snazi u vrijeme potpisivanja ovog MoR,
 - Pravo na zdravstvene usluge i mogu nost dodatnog zdravstvenog osiguranja koje pokriva usluge na stranom jeziku,
 - Mjese nu naknadu u skladu sa važe im zakonskim propisima koji definišu iznos stipendija za strane studente, na snazi u vrijeme potpisivanja ugovora o stipendiranju.
2. Programom stipendiranja upravlja Javna fondacija Tempus (www.tpf.hu) u datoj godini u obliku poziva za prijavljivanje.

IV. Obaveze crnogorskog U esnika

1. Crnogorski U esnik se obavezuje da skrene pažnju i promoviše poziv za prijavljivanje i da odabere i rangira kandidate koji e biti nominovani za stipendije na osnovu prijava predatih Javnoj fondaciji Tempus. Pored primarne liste nominovanih, crnogorski U esnik e sastaviti i sekundarnu, dodatnu listu kandidata.
2. Svake godine, crnogorski U esnik se obavezuje da obavijesti ma arskog U esnika, u roku utvr enom u pozivu za prijavljivanje, o primarnoj i sekundarnoj listi izabranih i nominovanih lica.
3. Me unarodne putne troškove snosi U esnik koji šalje ili ih individualno pokriva sam stipendista.

V. Uslovi u eš a u programu stipendiranja

1. Studenti koji se prijavljuju za dodiplomske (BA/BSc) i integralne, master studije (OTM) treba da posjeduju diplomu srednjeg obrazovanja: studenti koji se prijavljuju za postdiplomske (MA/MSc) studije treba da imaju odgovaraju u Bachelor (BA/BSc) diplomu; studenti koji se prijavljuju za kompletne doktorske studije (PhD/DLA) treba da imaju odgovaraju u Master (MA/MSc) diplomu.
2. Prije po etka osnovnih studija na ma arskom jeziku, studenti koji ne posjeduju srednji nivo znanja ma arskog jezika u estvova e u jednogodišnjem pripremnom kursu koji organizuje ma arski U esnik. Uslovi stipendiranja za studente upisane u pripremnu godinu bi e identitni onima koji se primenjuju za studente osnovnih studija. Od studenata koji se

prijavljaju za postdiplomske (MA/MSc ili više) studije o ekuje se da te no govore ma arski jezik.

3. Studenti koji se prijavljaju za studije na jeziku koji nije ma arski treba da imaju odgovaraju e znanje tog jezika na nivou koji je propisala institucija doma in.
4. Kandidati treba da se pridržavaju uslova za prijem Ma arske visokoškolske ustanove kod koje su se prijavili.
5. Na osnovu uspješnih prijava u datom periodu za prijave, U esnici zadržavaju pravo da ponovo odrede, u slu aju obostranog pristanka, broj stipendija na razli itim nivoima obrazovanja u okviru kvote koju je obezbijedio ma arski U esnik. U odre enoj godini, najistaknutiji studenti e dobiti priliku da zapo nu svoje studije na bazi stipendije na ma arskim visokoškolskim ustanovama.
6. Stipendisti moraju imati najmanje osamnaest godina u trenutku po etka studija.
7. Svi drugi uslovi za stipendiju bi e objavljeni u pozivu za prijavljivanje za datu godinu.

VI. Alumni Programi

1. Da bi olakšali razvoj bilateralnih odnosa, U esnici e podsticati diplomce Programa stipendiranja da u estvuju u raznim alumni programima i, po povratku u mati nu zemlju, da održavaju kontakt sa svojim sunarodnicima koji su tako e diplomirali u Ma arskoj, kao i sa ma arskom visokoškolskom institucijom na kojoj su diplomirali.
2. U tom cilju, ma arski U esnik se obavezuje da organizuje redovne alumni sastanke u Ma arskoj pozivaju i sve gra ane iz Crne Gore koji su diplomirali na ma arskoj visokoškolskoj ustanovi u okviru Programa stipendiranja i koji su registrovani u alumni bazi kojom upravlja ma arski U esnik.
3. Crnogorski U esnik se obavezuje da snosi putne troškove najmanje dva (2) takva alumniija koji u estvuju na alumni sastanku koji e se održati u Ma arskoj. Ovi alumni u esnici e biti izabrani direktnim konsultacijama izme u U esnika.

VII. Izmjene MoR

1. Ovaj MoR može se izmijeniti uz obostranu saglasnost U esnika u pisanoj formi, diplomatskim putem. Ove izmjene ini e sastavni deo MoR-a.

VIII. Rješavanje sporova

1. Svaki spor koji može nastati izme u U esnika u vezi sa tuma enjem, primjenom ili sprovo enjem ovog MoR-a riješi e se na prijateljski na in, putem konsultacija ili pregovora.

IX. Stupanje na snagu, trajanje, okončanje

1. Ovaj MoR stupa na snagu danom potpisivanja i ostaje na snazi do 31. decembra 2023. godine.
2. Stavovi II do V treba da se sprovode od perioda prijavljivanja koji počinje nakon što ovaj MoR stupi na snagu.
3. Ovaj MoR može okončati bilo koji od Učesnika, pismeno, diplomatskim putem. U ovom slučaju, raskid MoR-a stupi na snagu nakon isteka perioda od šest (6) mjeseci poslije prijema obavještenja o njegovom prekidanju. U slučaju isteka ili prestanka važenja ovog MoR-a, njegove odredbe neće se i dalje primjenjivati u odnosu na sve tekuće programe i projekte dok se ne završe.

Potpisano u dva (2) originalna primjerka, u dana 2021. godine, na engleskom jeziku, pri čemu su oba teksta podjednako vjerodostojna.

**ZA MINISTARSTVO PROSVJETE,
NAUKE, KULTURE I SPORTA CRNE
GORE**

**ZA MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA
I TRGOVINE MARIJARSKE**

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN
THE MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE, CULTURE AND SPORTS OF
MONTENEGRO
AND
THE MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS AND TRADE OF HUNGARY
ON
COOPERATION WITHIN THE FRAMEWORKS OF
STIPENDIUM HUNGARICUM PROGRAMME
FOR THE YEARS 2021-2023**

Driven by the desire to strengthen the friendly relations between the two countries and to promote cooperation in the field of higher education, and in pursuance of the Agreement between the Government of Montenegro and the Government of Hungary on Cooperation in the Fields of Education, Culture, Sports and Youth signed in Budapest on 27 January 2017, the Ministry of Education, Science, Culture and Sports of Montenegro and the Ministry of Foreign Affairs and Trade of Hungary (hereinafter referred to together as the “Participants” or individually as the “Participant”) have agreed to implement the following Memorandum of Understanding (hereinafter referred as the “MoU”) for the years 2021-2023,

I. Objective of the MoU

1. The objective of the present MoU is to facilitate, in the long term, the extension of cooperation between the Participants, thus contributing, in the interest of developing a knowledge-based society, to mutually beneficial collaboration in the field of higher education.

II. Stipendium Hungaricum scholarships for the citizens of Montenegro

1. Within the frameworks of the Stipendium Hungaricum Scholarship Programme (hereinafter referred to as the “Scholarship Programme”), the Hungarian Participant offers at most 30 scholarships annually to the citizens of Montenegro for pursuing *studies in Hungarian or in a foreign language, according to the following terms:*
 - At most 10 scholarships annually for undergraduate (BA/BSc) studies in the field of Agriculture, Arts and Humanities, Engineering, Social Sciences and Economic Science, agreed upon by the Participants in accordance with Annex 2 of Decree No 139/2015.(VI.9.) of the Hungarian Government.
 - At most 5 scholarships for one tier master’s (OTM) studies agreed upon by the Participants in accordance with Annex 3 of Decree No 139/2015. (VI.9.) of the Hungarian Government.
 - At most 10 scholarships annually for graduate (MA/MSc) studies in the fields of Agriculture, Arts and Humanities (especially for the next majors: Cultural Heritage

Studies, Archaeology, Archival Science), Engineering, Social Sciences and Economic Science, agreed upon by the Participants in accordance with Annex 3 of Decree No 139/2015. (VI.9.) of the Hungarian Government.

- At most 5 scholarships annually for full doctoral (PhD or DLA) studies in any field of interest
2. Scholarships may be used for three (3) to ten (10) months training programmes, as well.

III. Obligations of the Hungarian Participant

1. Regarding scholarships offered in Paragraph II of the present MoU, the Hungarian Participant undertakes to provide the following to the Montenegrin scholarship holders:
 - Tuition-free courses,
 - Dormitory places on the campus of the receiving higher-education institution or contribution to the accommodation costs as stipulated by the relevant legal regulations in effect at the time of the present MoU's signing,
 - Entitlement to health services and the option for additional health insurance covering services in a foreign language,
 - Monthly allowance in accordance with the prevailing legal regulations defining the amount of the scholarships for foreign students, in effect at the time of the signing of the scholarship contract.
2. The Scholarship Programme is operated by the Tempus Public Foundation (www.tpf.hu) in the given year in the form of a call for application.

IV. Obligations of the Montenegrin Participant

1. The Montenegrin Participant undertakes to call attention to and promote the call for application and to select and rank the applicants to be nominated for the scholarships based on the applications submitted to Tempus Public Foundation. In addition to the primary list of nominees, the Montenegrin participant will also compile a secondary, standby list of applicants.
2. In every year, the Montenegrin Participant undertakes to inform the Hungarian Participant, within the timeframe specified in the call for application, about the primary and secondary list of persons selected and to be nominated.
3. International travel expenses shall be provided by the sending Participant or individually by the grantee.

V. Conditions of participation in the Scholarship Programme

1. Students applying for undergraduate (BA/BSc) and undivided, one-tier master's (OTM) studies have to possess certifiable secondary education: students applying for graduate (MA/MSc) studies have to be in possession of an adequate and appropriate Bachelor's (BA/BSc) degree; students applying for full doctoral (PhD/DLA) studies have to be in possession of an adequate and appropriate graduate (MA/MSc) degree.
2. Prior to commencing undergraduate studies in the Hungarian language, students without at least an intermediate-level command of Hungarian shall take part in a one-year preparatory course organized by the Hungarian participant. The terms and scholarship conditions for students enrolled in the preparatory year will be identical to those applying to undergraduate students. Students applying for graduate (MA/MSc or higher) studies will be expected to have appropriate fluency in the Hungarian language.
3. Students applying for studies in a language other than Hungarian shall have a relevant knowledge of that language at the level prescribed by the host institution.
4. Applicants must comply with the admission requirements of the Hungarian higher-education institution they applied to.
5. Based on successful applications in a given application period, the Participants reserve the right to reset, in the case of mutual consent, the number of scholarships at various levels of education within the quota provided by the Hungarian Participant. Thus. In a given year, the most outstanding students will receive the opportunity to start their scholarship studies in Hungarian higher-education institutions.
6. Scholarship holders must be at least eighteen years of age at the time of beginning their studies.
7. Any other conditions of the scholarship will be published in the given year's call for application.

VI. Alumni Programmes

1. In order to facilitate the development of bilateral relations, the Participants will encourage graduates of the Scholarship Programme to participate in various alumni programmes and, upon return to their home country, to maintain contact with their compatriots who have also graduated in Hungary, as well as with the Hungarian higher-education institution they have graduated from.
2. To this end, the Hungarian Participant undertakes to organize regular alumni meetings in Hungary inviting all citizens from Montenegro who have graduated from a Hungarian higher-education institution within the frameworks of the Scholarship Programme and registered in the alumni database operated by the Hungarian Participant.
3. The Montenegrin participant undertakes to bear the travel expenses of at least two (2) such alumni participating in the alumni meeting to be held in Hungary. These alumni will be selected through direct consultations between the Participants.

VII. Amendment of the MoU

1. The present MoU may be amended by the mutual consent of the Participants in writing, through diplomatic channels. These amendments will constitute an integral part of the MoU.

VIII. Settlements of disputes

1. Any dispute that may arise between the Participants concerning the interpretation, application or implementation of the present MoU will be resolved in a friendly manner, through consultations or negotiations.

IX. Effect, duration, termination

1. The present MoU will come into effect on the day of its signing and will remain in effect until 31 December 2023.
2. Paragraphs II through V are to be implemented from application period starting after the present MoU has come into effect.
3. The present MoU may be terminated by either of the Participants in writing, through diplomatic channels. In this case, the termination of the MoU will come into effect after the expiry of a six (6) months' period after receiving the notification about its termination. In the event of this MoU's expiry or termination, its provisions will continue to be implemented with respect to all ongoing programmes and projects until they are completed.

Done in two (2) original copies in on 2021, in the English language, both texts being equally authentic.

**FOR THE MINISTRY OF EDUCATION,
SCIENCE, CULTURE AND SPORTS OF
MONTENEGRO**

**FOR THE MINISTRY OF FOREIGN
AFFAIRS AND TRADE
OF HUNGARY**
